ПАМ'ЯТАЙМО МИНУЛЕ - 200-річчя НЕЗАЛЕЖНОСТИ ЗСА 100-річчя АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ - БУДУЙМО МАЙБУТНЄ

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda", 81-83 Grand St Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Й[illegible] (212) 227-5250 (212) 227-5251

РІК LXXXII. Ч. 208. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 6-го ЛИСТОПАДА 1975 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, NOVEMBER 6, 1975 No. 208. VOL. LXXXII.

ЕМЕРИТИ-СЕНЬЙОРИ УНС ВІДБУЛИ З'ЇЗД, ВИБРАЛИ КОМІСІЮ

Союзівка. — Саме в день роковин Листопадового Зриву, в суботу, 1-го листопада ц. р., на цій оселі Українського Народного Союзу почався давно плянований З'їзд емеритів — сеньйорів членів УНС, з участю 62 осіб, які в минулому й тепер вкладають багато праці для розвитку цієї найбільшої у вільному світі української установи. Наради з'їзду відкрив ініціятор цього зібрання, почесний член Головного Уряду інж. Степан Куропась, вітаючи прибувших, зокрема тих, які приїхали з віддалених місцевостей. Багато з учасників ще й сьогодні сповняють активно функції урядовців у Відділах і розбудовують УНСоюз, ріст якого йшов в парі з їхнім життям.

Функцію секретарів на першій сесії нарад сповняли почесний член Головного Уряду д-р Ярослав Падох і пані Васильовська з Чікаґо. Після вступної доповіді інж. С. Куропася, відбувся обмін думками. Присутні заторкнули в першу чергу справи опіки над старшими віком українцями, висловлювали побажання, щоб Головний Уряд УНС перевів докладну реєстрацію старших віком членів, що бажали б поселитись в домі для старших, обмірковували можливості придбання такого будинку на Фльориді тощо. У висліді дискусії вибрано Комісію з 5-ох осіб, завданням якої було б допомагати Головному Урядові УНС розв'язувати проблеми старших віком членів. До Комісії ввійшли: проф. Юрій Дячишин — голова, Микола Цимбалістий — заступник голови, Степан Ковальчук — секретар, Осип Касюхних і Михайло Васьків — члени. Як відомо, Комісію для старших членів УНС при Головному Уряді очолюють інж. С. Куропась — голова і д-р Я. Падох, як секретар.

Наради з'їзду продовжувались в неділю. Проф. Юрій Дячишин виголосив актуальну доповідь на тему: „Опіка старшим і федеральний Уряд", у якій з'ясував фінансову допомогу, яка була б доступна українцям, якщоб УНС рішився на закуп будинку для старших осіб. Про оселю „Золота Осінь" інформував організатор тієї оселі п. Чучкевич, а Степан Ковальчук висвітлив прозірки з Фльориди і дав пояснення до них. Він також розказав дещо про життя українців на Фльориді.

В неділю, о годині 6-ій вечором відбувся бенкет, яким проводив інж. Степан Куропась. В бенкеті взяв участь відомий письменник - гуморист Іван Керницький - Ікер, який прочитав декілька своїх гуморесок. Також зі словом виступив д-р Ярослав Падох, а про початки УНСоюзу згадував його піонер Андрій Цибак з Індіяни.

На другій сесії з'їзду Резолюційна комісія представила проєкт резолюцій, які були прочитані і прийняті через акламацію.

Багато учасників з'їзду залишилось на Союзівці на цілий тиждень і у неформальних зустрічах будуть намагатися обговорити ще інші союзові справи та проблеми старших віком членів.

ВИБОРЦІ НЮ ЙОРКУ І НЮ ДЖЕРЗІ ВІДКИНУЛИ ДОДАТОК ПРО „РІВНІ ПРАВА", У ВИБОРАХ ДЕМОКРАТИ ЗДОБУЛИ ЗАГАЛЬНУ ПЕРЕМОГУ

Ню Йорк. — У вівторок, 4 листопада, виборці Ню Йорку і Ню Джерзі відкинули запропоновані додатки до стейтових конституцій, які пропонували формально заборонити дискримінацію на підставі статі. Нюйоркський додаток, дуже подібний змістом до нюджерзького, постановляв: „Рівноправність перед законом не може бути заперечена або обмежена стейтом Ню Йорк чи будь-якою його частиною на підставі статі". Про підступний характер цієї конституційної поправки - доповнення, як „найкраще приховану таємницю 20-го сторіччя", основно інформувала д-р Валентина Калиник у статті „Небезпечна поправка" у „Свободі" з 1-го листопада ц. р. У вівтіркових виборах у Ню Джерзі демократи задержали контролю над Стейтовою Асамблеєю, а також перемогли в багатьох повітових і міських виборах, таким чином скріплюючи становище губернатора Брендона Бирна. Але виборці Ню Джерзі відкинули чотири пропозиції щодо випусків бондів, які мали на меті фінансувати розбудову нових шляхів і засобів масової транспортації, розбудову мешканевих будинків, допомогти фінансово різним стейтовим інституціям і поліпшити водні ресурси стейту.

В загальному, по цілій країні кандидати Демократичної партії здобули більше перемог ніж їхні конкуренти з Республіканської партії чи незалежні кандидати. Наприклад, був переобраний демократичний губернатор Кентакі, Джуліян Керрол, а на заступника губернатора обрана демократка Телма Стовал. У Міссісіпі пост заступника губернатора також здобула жінка, демократка Евелин Генді. У Філядельфії демократичний посадник Френк Л. Різзо був переобраний на другу каденцію, як також був переобраний демократичний посадник Бостону, Кевин Вайт. Але в Клівленді на пост посадника був переобраний республіканець Ралф Перк.

У місті Ню Йорк виборці схвалили 6 пропозицій щодо змін в міському статуті, але відкинули 4 інші пропозиції. Голосування над тими пропозиціями вважають важливими з уваги на теперішню фінансову кризу міста. Стейтова Комісія для змін статуту радила виборцям схвалити 6 пропозицій, але не занимала становища щодо 4-ох більш контроверсійних пропозицій. Кандидати Демократичної партії перемогли своїх республіканських суперників на різні міські пости в цьому найбільшому місті ЗСА.

Щодо відкинення виборцями Ню Джерзі та Ню Йорку додатків до стейтових конституцій, які пропонували формально заборонити дискримінацію на підстав' статі, коментатори вказують, що це може бути ознакою, що подібний додаток до Конституції ЗСА також натрапить на проблеми. Хоча вже 34 із потрібних 38-ох стейтів ратифікували цей додаток до федеральної конституції, то відкинення виборцями Ню Йорку та Ню Джерзі додатків до стейтових конституцій може віддзеркалювати, що населення по цілій країні змінює свою думку щодо цього додатку.

У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ І КЛІВЛЕНДІ ПЕРЕМОГЛИ ПІДТРИМУВАНІ УКРАЇНЦЯМИ ПОСАДНИКИ РІЗЗО І ПЕРК

Філядельфія/Клівленд. — У вівторок, 4 листопада, демократичний посадник Філядельфії Френк Л. Різзо подавляючою більшістю голосів був переобраний на другу з черги 4-річну каденцію, перемагаючи двох конкурентів, а саме, Чарлса Бавзера із Філядельфійської Партії та Томаса Фоглієтта із Республіканської партії. Коментатори вважають, що перемога посадника Різзa запевнить, що він перебере дійсну контролю над місцевою віткою Демократичної партії, замість дотеперішнього „боса" Пітера Калісла, який займає пост голови Демократичного Міського Комітету вже протягом більше ніж десять років. Перемога Френка Різзa ,сина італійських еміґрантів, також вказує на дальше зменшення впливів Республіканської партії у Філядельфії. Варто зазначити, що у вівтіркових виборах посадник Різзо мав повну і активну підтримку виборців українського походження.

У Клівленді, Огайо, був переобраний на третю каденцію республіканський посадник Ралф Перк, який є чеського походження та завжди виявляв зацікавлення проблемами етнічних груп того міста. Посадник Перк, який у вівтіркових виборах також втішався підтримкою виборців українського походження, переміг великою кількістю голосів демократичного кандидата Арнольда Пінкнея. Коментатори виявляють здивування, що Р. Перк переміг великою різницею голосів, бо перед виборами сподівалися, що різниця буде дуже мала. Клівленд є найбільшим містом ЗСА із республіканським посадником.

МОСКВА ВДОВОЛЕНА, СВІТ СТУРБОВАНИЙ ЗВІЛЬНЕННЯМ ШЛЕСІНДЖЕРА

Вашінґтон. — Агентство Асошіейтед Пресс інформує про деякі голоси світової преси, яка по різному зареагувала на останнє потягнення президента Джералда Форда, який, як відомо, поробив деякі зміни в кабінеті, усунувши з посту секретаря оборони Джеймса Шлесінджера і директора Центральної Розвідчої Агенції (Сі-Ай-Ей) Вілліяма Колбі. Помимо того, що совєтська преса не помістила досі власного становища до тієї справи, кореспонденти західньої преси звітують, що в Москві прийняли ці зміни з „великою полегшею". Кореспондент „Ню Йорк Таймсу", пише, що було неможливо добитися якогось вияснення в міністерстві закордонних справ СССР, а на настирливі запитання журналістів там тільки заявили, що міністерство займе до цього становище у відповідному часі. Інформуючи про усунення Шлесінджера, „Известия" від себе додають, що звільнення секретаря оборони ЗСА було несподіванкою для багатьох. При тому „Известия" помістили деякі голоси американської преси, у яких говориться, що зміни у кабінеті Форда зроблено в догоду Совєтському Союзові, щоб зберегти політику детанту.

Преса на Заході по різному реагувала на зміни у Вашінґтоні. Консервативний німецький щоденник „Ді Вельт" заявляє, що звільнення Слесінджера треба сприймати як „найбільш пригноблюючу вістку нашого часу" та що зміни в кабінеті Форда „це позакулісова ганебна інтрига" державного секретаря Генрі Кіссінджера. Впливовий щоденник „Франкфуртер Альґемайне Цайтунг" каже, що західні альянти ЗСА мають причину побоюватись, бо зміна може некорисно відбитися на співпраці ЗСА з НАТО. Британський ліберальний „Ґардіян" звертає увагу, що політика і тактика Шлесінджера „загрожувала політиці детанту". „Ди Лондон Дейлі Телеґраф" натомість висловлює думку, що останні зміни у Вашінґтоні „можуть мати погані наслідки для оборонного пакту НАТО у його конфронтації з Совєтським Союзом і державами Варшавського Пакту". Найбільший норвезький щоденник „Афтенпостен", відмічує, що відтягнення Генрі Кіссінджера з посту голови Крайової Безпеки було тільки символічним потягненням, яке не матиме практичного значення. Японські кореспонденти звітують з Пекіну, що уряд Китайської Народної Республіки висловив жаль з приводу відходу Генрі Кіссінджера з посту голови Крайової Ради Безпеки, бо він, мовляв, був „душею і промотором співпраці між Китаєм і ЗСА". Становище до тієї справи зайняла також югославська преса, кажучи, що Кіссінджер є прихильником політики детанту і тісної співпраці з Совєтським Союзом, а Шлесінджер навпаки, був його постійним опонентом. Югославська урядова преса, вважає, що змінами в кабінеті президент Форд підтвердив, що „політика детанту буде застосована на практиці".

Українка взяла участь у Шопенівському Конкурсі в Варшаві

(ар). — У міжнародному Шопенівському піяністичному конкурсі у Варшаві, в якому виступало близько сто молодих піяністів з цілого світу переможцем став поляк Цімерман), та який недавно закінчився, взяла участь також українка з Америки, п. Марта Цибик, дочка Марії і Євгена Цибиків з Нюарку. Вона — кол. учениця Галі Клим, опісля студентка Високої Музичної Школи Джуліярда, де вчилася у проф. Кетрін Бейкон і яку закінчила, одержавши ступені бакалявра і маґістра. Марта Цибик від декількох років учить в Овшен Кавнті Коледжі у Томс Рівер, Н. Дж., та в Коледжі в Нюарку. Вона чимало виступала з власними концертами - речиталями як перед українською, так і загальноамериканською публікою, завжди здобуваючи признання й похвали за її талант і успіхи.

Д-р Богдан Футей у виборах здобув моральну перемогу

Парма, Огайо (телефоном). — Д-р Богдан Футей, кандидат Республіканської партії на посадника цього міста, перепав у виборах, але здобув моральну перемогу, діставши — для багатьох знавців виборчих справ — надсподівано велику кількість, бо аж 37% усіх голосів. Переможцем у виборах вийшов його демократичний суперник Джон Петрушка.

Відповідною рекопенсатою для українських виборців метрополії Клівленду-Парми є перемога їхнього кандидата і випробуваного приятеля Ралфа Перка, переобраного на посадника Клівленду.

Д-р Богдан Футей

Конґресменка Фенвік пропонує конґресову комісію для слідкування за порушуванням людських прав в СССР

Вашінґтон, — Д.К. — Конґресменка Міллісент Фенвік, яка минулого літа виступила в обороні Валентина Мороза та робила заходи, щоб побачитися з ним у Владімірській тюрмі під час своїх відвідин в СССР, внесла законопроєкт в Палаті Репрезентантів, який передбачує встановлення спеціяльної конґресової комісії для слідкування за порушенням людських прав в СССР. Республіканська конґресменка з Ню Джрзі повідомила стейтовий відділ Комітету Оборони Валентина Мороза, що до її законопроєкту вже прилучились такі демократичні конґресмени з Ню Джерзі, як Пітер Родіно, Джозеф Мініш, Генрі Гельстоскі, Роберт Ров і Гелен Майнер та республіканець Меттю Рінальдо. Цих та інших законодавців Ню Джерзі поінформував Комітет Оборони Валентина Мороза про законопроєкт М. Фенвік негайно після його зголошення в понеділок, 20-го жовтня.

Міллісент Фенвік

„Тоді коли за програмою культобміну, торговельних зв'язків і переговорів в мілітарних справах можуть слідкувати Державний департамент і департаменти торгівлі та оборони, Конґрес краще надається для слідкування за порушенням людських прав і переведенням в життя „Гельсінкої Декляpації," — заявила М. Фенвік, зголошуючи свій законопроєкт, який вже пішов на перевірку до відповідних комісій. Це означає, — заявила конґресменка Фенвік в листі до Комітету Оборони В. Мороза в Ню Джерзі, — що законопроєкт може бути винесений для ширшого обговорення на форум Палати Репрезентантів вже в найближчому часі.

Комітет Оборони В. Мороза в Ню Джерзі рівнож поновив акцію зрушення резолюцій в обороні В. Мороза, Леоніда Плюща та інших українських політв'язнів, які були внесені поодинокими законодавцями в обох палатах та які, одначе, „застрягли" в комісіях міжнародних зв'язків цих палат.

ЗДОБУТКИ ОКРУГ УНСОЮЗУ У ЖОВТНІ 1975 РОКУ.

Округа (осідок)	Кільк. Відд.	Прид. чл. у жовтні	Разом у 1975 р.
ОКРУГИ ПЕНСИЛЬВЕНІЇ			
Філядельфія	38	29	209
Піттсбурґ	19	10	129
Шамокин	20	32	154
Аллентавн	12	9	62
Скрентон	9	—	6
Вилкс Берн	9	—	15
Разом:	107	80	575
ОКРУГА МЕРИЛЕНДУ			
Балтимор	9	2	35
ОКРУГИ НЮ ЙОРКУ			
Ню Йорк	34	24	180
Сиракюзи — Ютика	13	9	102
Рочестер	9	7	69
Трой	7	4	57
Боффало	10	8	40
Разом:	73	52	448
ОКРУГИ НЮ ДЖЕРЗІ			
Нюарк	22	22	152
Джерзі Сиṫі	11	10	98
Перт Амбой	12	9	85
Пассейк	7	6	48
Разом:	52	47	383
ОКРУГИ ІЛЛІНОЙ, МІЧИҐЕН І ОГАЙО			
Чікаґо	35	13	171

Округа (осідок)	Кільк. Відд.	Прид. чл. у вересні	Разом у 1975 р.
Детройт	20	14	107
Клівленд	20	17	183
Янґставн	9	4	23
Разом	84	48	484
ОКРУГИ НОВОЇ АНГЛІЇ			
Ню Гейвен	19	7	73
Бостон	5	1	16
Вунсакет	6	2	12
Разом:	30	10	101
ОКРУГИ ЗАХІДНІХ СТЕЙТІВ АМЕРИКИ			
Центральна	6	—	8
Міннеаполіс	7	1	20
Ст. Луїз	7	—	—
Разом:	20	1	28
Необ'єднані Відділи в ЗСА	20	3	46
ОКРУГИ КАНАДИ			
Торонто	25	1	118
Монтреаль	10	5	61
Ніяґара	9	2	52
Захід Канади	19	8	32
Разом:	63	16	263
Загальна сума:		259	2,363

Українці Кергонксону та ближчих і дальших околиць ентузіястично вітали „голляндських козаків" на Союзівці

Союзівка, Кергонксон. (В. К.) — Минулого понеділка, 3-го листопада, ця виховно - відпочинкова оселя Українського Народного Союзу виглядала наче під час найбільшого літнього сезону, як сотні українців не тільки з ближчих, але з дальших околиць. — Вотервліту, Коговзу та інших місцевостей Ню Йорку і Коннектикату автами і автобусами приїхали, щоб почути співу „голляндських козаків" з Візантійського Хору з Утрехту, Голляндія, під диригентурою д-ра Мирослава Антоновича та зі солістом - бандуристом Маестром Володимиром Луцевим. Понад сорок співаків цього хору зі своїм диригентом і солістом були на Союзівці гостями УНСоюзу, приїхавши туди пізнім вечором в неділю, 2-го листопада, після їхнього тріюмфального концерту в Ню Йорку. Між гостями була ще й деяка кількість емеритів - сеньйорів УНСоюзу, які в суботу і неділю 1 і 2-го листопада, мали свій з'їзд. Концерт Візантійського Хору відбувся в заповненій по береги концертовій залі „Веселки" із приблизно такою самою програмою, як була в Ню Йорку і Філядельфії. Кожний виступ хористів публіка ентузіястично вітала аплявзами. Привітали „голляндських козаків" на Союзівці та подякували їм за виступ головний предсідник УНС Йосип Лисогір та управитель Союзівки дир. Володимир Квас, цей останній голляндською мовою — на радість і здивування голляндських гостей.

Проф. К. Біда й Яр. Рудницький в Міжнародній Академії Канади

Леннокcвіл, Кв. — Тут у приміщеннях університету Бішоп відбувся перший конституційний з'їзд членів основників Міжнародної Академії Наук у Канаді на підставі чартеру й конституції, затвердженої Федеральним урядом в Оттаві. У висліді нарад уконституовано нову управу на місце підготовчої, очолюваної в рр. 1974-75 проф. Яр. Рудницьким, ініціятором цієї Академії. Президентом Академії став президент Райерсонового Інституту в Торонті д-р В. Корей, віцепрезидентами д-р І. Гіній, президент університету Бішоп, д-р Шоквеtт, президент Французько-канадської Академії в Квебеку й інші. В склад першої управи Академії ввійшли з українців: професор К. Біда з Оттавського університету й проф. Яр. Рудницький із Манітоби, цей останній із додатком „фавндінґ президент 1974-75". Централею нової Академії буде університет Бішоп у Леннокcвіл, Квебек.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ УВАН

Ню Йорк, Н.Й. — Українська Вільна Академія Наук в ЗСА інформує, що в неділю, 9-го листопада ц.р. о год. 3-й по полудні в приміщенні Академії при 206 Захід 100 вулиця, відбудеться наукова конференція із циклю конференцій з нагоди 25-річчя УВАН (кабінет антропології та археології ім. Левка Чикаленка і Секція античної історії) — на якій з доповідями виступлять: Н. Л. Кордиш-Головко — „Розкопи трипільської культури в басейні Дністра"; Т.О. Іванівська — „Скитське мистецтво" і О. М. Домбровський — „Тавріда в античному світі". Доповіді будуть ілюстровані діяпозитивами.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ВЕЧІР СУА в НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк, Н.Й. — Заходами Окружної Ради СУА та студентів метрополітального Ню Йорку відбудеться тут в четвер, 6 листопада, о годині 7:30 вечора, в домівці „Самопомочі", інформаційний вечір, під час якого адв. Андрій Семотюк, директор бюра людських прав СКВУ, інформуватиме про встановлення і працю цього б'юра в Ню Йорку. Організатори запрошують на цей вечір ширше громадянство, зокрема молодь і професіоналістів. Вступ вільний.

ВИСТАВКА ҐРАФІКИ АНДРІЯ МАДАЯ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Філядельфія, — (О. Л-ий) — Тут, у Пластовому домі при 10-тій і Данненнон вулицях відбуватиметься в трьох днях, від п'ятниці до неділі, 7 до 9-го листопада, виставка ґрафіки молодого мистця Андрія Мадая, який на 22-му році життя закінчив Пеннсильвенську Академію Мистецтв і вже в часі останніх трьох років, від 1972 до 1975, здобув 8 американських нагород за свої праці, брав участь у 17-ти збірних виставках та влаштував три самостійні виставки своєї ґрафіки, здобуваючи велике признання американського мистецького світу. Виставку, яка обійматиме понад 90 експонатів, відкриє у п'ятницю 7-го листопада в 8-ій год. вечора у Пластовому Домі керівник Української Мистецької Студії у Філядельфії проф. Петро Мегик словом про творчість молодого мистця. Спонзорує виставку Пластове Плем'я „Лісові Чорти", бо Андрій Мадай є активним пласуном — виховником і членом старшо — пластунського куреня „Лісових Чортів".

СВЯТОТРОЇЦЬКА ПАРАФІЯ В ІРВІНҐТОНІ ВІДЗНАЧАЄ 20-ТИ РІЧЧЯ

Ірвінґтон (Н.Н.) — У неділю, 9-го листопада, тут в год. 10-ій ранку відбудеться Архиєрейська Служба Божа, яку очолить Архиєпископ Марко в сослуженні голови Консисторії протопресв. Артемія Селепини, настоятеля парафії о. д-ра Юрія Шумовського і о. протодиякона Володимира Поліщука. Співатиме церковний Хор під керівництвом інж. Дмитра Олійника. О год. 1-й по полудні в залі парафії відбудеться святковий Обід з мистецькою програмою.

ЛИСТОПАДОВА АКАДЕМІЯ В АСТОРІЇ

Асторія, Н.Й. — Заходами Організацій Українського Визвольного Фронту тут в неділю, 9-го листопада о год. 5-й по полудні в Домі СУМА при 34-14 31 евеня відбудеться Святочна Академія для відзначення 57-х Роковин Листопадового Зриву. Святочну доповідь виголосить д-р Володимир Нестерчук.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918

Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 66 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. незамовлені матеріяли повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Справа Рокефеллера

Несподіване повідомлення віцепрезидента Нелсона Рокефеллера, що він у 1976-му році не старатиметься про номінацію Республіканської партії на цей пост, викликало різні здогади щодо причин цього рішення, як також різні спекуляції щодо кандидатів, яких в 1976-му році Республіканська партія запропонує виборцям ЗСА.

Деякі коментатори, покликаючись на те, що ні Рокефеллер, ані президент Форд не подали жадної причини, чому Рокефеллер відмовився кандидувати, твердять, що сам Президент „порадив" Рокефеллерові не кандидувати, бо Рокефеллер тепер став Фордові „політично невигідним". Ці коментатори твердять, що ситуація змінилася від серпня 1974-го року, коли президент Форд первісно найменував Рокефеллера на пост віцепрезидента. Тоді Президент старався задовольнити ліберальних республіканців, а сьогодні старається запевнити собі підтримку консервативних членів Республіканської партії, які неприхильно ставляться до ліберала Рокефеллера. Коментатори думають, що президент Форд побоювався, що кандидатура Рокефеллера на віцепрезидента в 1976-му році могла б спонукати консервативних республіканців на партійній конвенції підтримати кандидатуру Роналда Рігена на пост президента.

Існує також можливість, що сам Рокефеллер рішив відкликати свою кандидатуру, щоб допомогти президентові Фордові здобути підтримку правого крила Республіканської партії. Можливо також, що Рокефеллер рішив не кандидувати з Фордом, бо не погоджується з його поглядами, наприклад, в справі допомоги містові Ню Йорк під час теперішньої фінансової кризи, або, що він сам старатиметься здобути номінацію на пост президента.

Деякі коментатори та деякі чільні республіканські законодавці твердять, що якщо президент Форд у 1976-му році вибере консервативного кандидата на віцепрезидента, наприклад, Роналда Рігена, то це може пошкодити республіканській партії в загальних виборах. Це відверто сказав сенатор Гю Скат, лідер Республіканської меншости в Сенаті, заявляючи, що на крайовій конвенції він далі підтримуватиме кандидатуру Нелсона Рокефеллера на пост віцепрезидента, бо Республіканська партія мусить представити виборцям „збалянсовану листу", тобто, консервативного кандидата Джералда Форда на президента та поміркованого ліберала Рокефеллера на віцепрезидента.

Тільки час покаже, котра з усіх тих причин відмови Рокефеллера від кандидатури на віцепрезидента була правильна. Незалежно від того, відмова Рокефеллера вже тепер створила деяку передвиборчу проблему.

Цілеспрямований фальш

Недавно „Ню Йорк Таймс" подав вістку, що під час допиту видатного совєтського хеміка Веніямина Левіча, який вже довгий час старається одержати візу на виїзд із Совєтського Союзу, один із КҐБ-істів сказав, що „світова публічна опінія не має жадного впливу" на совєтські власті, та додав, щоб Левіч не надіявся на жадну дійсну допомогу, бо, нібито, західні науковці та інтелектуалісти „люблять багато говорити, але не роблять нічого конкретного".

Фальшиво інформуючи д-ра Левіча, що західні науковці та інтелектуалісти „нічого не роблять", КҐБ хотіло вбити в цього науковця, як також у всіх інших інакомислячих у Совєтському Союзі надію на допомогу із вільного світу. Втрата бо надії на краще майбутнє дуже часто доводить до того, що людина перестає змагатися з несправедливістю, та безсильно погоджується із жахливою дійсністю. Совєтські власті бажали б довести до такого безнадійного стану всіх політичних в'язнів, але ці їхні заходи навряд чи матимуть будь-який успіх, бо навіть до концентраційних таборів, в'язниць і закладів для умовохворих доходять вістки, що у вільному світі зростає рух в справі оборони людських прав у Совєтському Союзі.

Можна припускати, що КҐБ-іст також з розмислом фальшиво говорив д-рові Левічеві, що нібито „світова публічна опінія не має жадного впливу" на совєтські власті. Кремлівські верховоди дуже хотіли б, щоб вільний світ перестав цікавитися станом людських прав у Совєтському Союзі та долею політв'язнів, отже, намагаються переконувати громадян країн Заходу, щоб, мовляв, не витрачали сил, бо на їхні старання допомогти політичним в'язням і дисидентам Москва і так не звертає жадної уваги.

Висновки ясні: вільний світ повинен продовжувати і поширювати свою оборону людських прав і оборону політичних в'язнів у Совєтському Союзі, до чого ми всі можемо і повинні на свій лад та по своїм спроможностям причинитися.

ЗСА не вмішуватимуться у внутрішній конфлікт Ливану

Вашінґтон. — Речники Державного департаменту заявили у четвер, 30 жовтня, що ЗСА не мають жадних плянів щодо мілітарної інтервенції у внутрішній конфлікт у Ливані та закликали інші країни також не вмішуватися в цей збройний конфлікт між мусульманським і християнським населенням тієї країни Близького Сходу. Працівники Державного департаменту Роберт Андерсон та Альфред Атертон сказали Сенатській комісії для закордонних справ і представникам преси, що Вашінґтон давно відкинув можливість повторення мілітарної акції, яка відбулася за президентури Двайта Айзенгавера, коли на прохання ливанського уряду. Айзенгавер післав до тієї країни морську піхоту для припинення внутрішніх заворушень. Коментатори ніх кількох тижнів у Вашінґтоні поширюються побоювання, щоб Сирія, яка має спільний кордон з Ливаном, не післала своїх військ на допомогу мусульманській стороні, бо це могло б викликати мілітарну реакцію з боку Ізраїля, який має спільні кордони з Ливаном і Сирією. Наразі Сирія виявляє здержливість. У самому Ливані прем'єр-міністрові Рашідові Карамі пощастило у неділю, 2 листапада, встановити нове частинне перемир'я між воюючими сторонами.

Несподіванки французького президента

Париж. (Т.Дж.) — Франція ще не перестала говорити про останню подорож Валері Жіскар д'Естен до СССР. Для цього є багато причин.

Французи назагал уважають, що „добрі відносини" з СССР це — передумова миру. Для здійснення цієї передумови з боку всього вільного світу, Франція повинна бути в „упривілейованій позиції", оскільки загострювати ці відносини між двома світами покликані ЗСА (хоч це ніяк не відповідає правді, бодай при веденні закордонних справ ЗСА Кіссінджером, що підкреслюють урядові кола).

Напередодні поїздки більшість французів були переконані, що сучасного Президента приймуть бодай так, як приймали Ж. Помпіду, коли вже не так, як Де Ґоля. Цитовано деякі голоси сов. преси, які дозволяли передбачати саме такий розвиток перипетій подорожі. А сталося зовсім інакше.

Несподіванкою, про яку багато говорилося, був факт, що В. Жіскар д'Естен склав вінок під мавзолеєм Леніна, чого не робив жоден західній державний муж. А ще більшою несподіванкою був факт холодного прийняття, яке всі пояснюють вимогою Президента, щоб Москва послабила ідеологічну боротьбу. Вимога ця зударялася з непорушною тезою Москви.

Чому так сталося?

Дехто вважає, що Жіскар д'Естен не послідовний у своїй лінії поведінки, коли з одного боку складає вінок в честь Леніна, батька ідеології, яка вимагає смерти всіх людей типу Жіскара, а з другого — висловлює свою думку, яка не може подобатися його господарям. Більш вдумливі аналітики пояснюють це інакше.

Не лише з внутрішніх причин (загроза для режиму з боку об'єднаної лівиці, перспектива цю єдність розбити), але взагалі — не можна в безконечність замовчувати великого шахрайства, що його формально припечатано в Гельсінках. Якщо в Гельсінках і не було сумніву щодо московського ошуканства, то не можна не домагатися, щоб те ошуканство було бодай обмежене. Тому вимога Жіскар д'Естена — послабити ідеологічну боротьбу, тобто: прийти до початку бодай здійснення вимоги виміни ідеями та людьми. І це відноситься не лише до СССР: приймаючи нових амбасадорів Південної Африки та Чіле, Президент першому заявив, що бажав би наближення їхньої ідеології до французької демократії (тобто — припинення расистської політики), а другому, — що добрі відносини між Чіле й Францією вимагають звільнення чілійською хунтою політичних в'язнів.

Та не лише з „ідеологічних" причин французький президент почав ставити крапки над „і" у відношенні до Сов. Союзу. Уся комедія детанту має вже стільки історії за собою, щоб бачити, що з Москвою нічого не виторгуєш, оскільки вона наставлена на односторонній бизнес: дістати західню технологію та кредити, не даючи нічого в заміну. А одночасно ясно, що детант триватиме так довго, як довго це буде вигідне Москві, й нема потреби заперечувати власну думку, кривити душею більше, ніж вимагає точно державний інтерес та міжнародний уклад відносин.

Таке наставлення потвердила прилюдна французька опінія, яку опитано зараз же після повороту Президента з Москви.

Як стара й зблязована нація, французи уважають, що складення вінка на могилі Леніна — це не гріх (як не гріх пити водку, замість віскі на прийнятті). Так думає 60 відсотків опитаних. 51 відсотків думають, що відложення Брежнєвим розмов із Президентом не являє афронту, бо хто ж його знає, ану ж він справді був хворий. Ж. Помпіду під час останньої візити не взяв участи в багатьох офіційних імпрезах з приводу недуги, про яку совєтська сторона не згадала ні словом.

Загальна думка стоїть за тим, що не слід зривати „добрих відносин" із СССР, й тому 69 відсотків уважають, що Президент добре зробив, коли не образився і не виїхав передчасно (хіба на 2 години раніше від первісно передбаченого речинця). Але 47 відсотків (проти 44 відс.) неспокійно уважають, що Москва не має наміру йти на справжнє відпруження в Европі.

Ось основна зміна в думанні французів. Ще 10 може ще 5 років тому більшість французів, не будучи комуністами, вважали, що це вина Америки, коли нема приязних відносин між СССР і Заходом, кричучи про „холодну війну", якої проповідником вважали виключно Вашінґтон.

Ми свого часу писали про радикальну зміну настроїв у Франції щодо СССР. Вище наведені числа являють черговий доказ. Причина?

Причин багато. Певно основною є питання, що сталося б з Францією, коли б до влади прийшли соціялісти разом із комуністами. Але ґрунтовною причиною є таки розвиток подій.

Хрущову ще треба було Франції, щоб „вийти в люди". Брежнєв уже цього не потребує. Французам ясно, що їхня „вийняткова роля" закінчена й вони мають чого боятися з боку Москви так само, як ЗСА.

Світова криза вдарила й по СССР. І там є інфляція, нема ніякого „соціялістичного чуда". Мало того: СССР цю інфляцію експортує, що досі вважалося монополем ЗСА. Масові закупи збіжжя доводять до зросту цін на хліб у всьому світі. Завтра те саме буде з м'ясом та молочними продуктами, бо коли в СССР бракує зерна, то мусить впасти кількість худоби.

Експорт до СССР означає також кредити, оскільки той клієнт не має девіз. А коли платить золотом, то також порушує міжнародну монетарну рівновагу. І ліві часописи, поза комуністичними, про це пишуть дуже широко та докладно. Опінія тому — нехай поволі, — але міняється.

Французькі політизовані кола мають ще одну причину для зміни наставлення до СССР; вже надоїло декляму вати про порушення свободи в Еспанії, Чіле, чи давнішій Греції. Дехто починає говорити про Іран і — цілком слушно. Тому гасло: людська свобода не знає кордонів — стає масовим. Починають говорити про „соціялізм ґуляшу", якого не видно, й про „соціялізм ГУЛагу", що його щораз видніше.

Тут відкриваються зовсім нові перспективи й для української справи. Використати їх — не легко. Французам бо ще (може й з нашої вини) важко бачити СССР поза болваном Росії. Вони все ще уявляють собі СССР, як одноНаціональну державу, як Росію, яку ділити не бачать ніякої потреби. Та через прорив на фронті уявлень про СССР, коли щораз ясніше стає, що це диктаторський режим, можна дійти й до прориву в напрямку уявлення про імперію, про національну окупацію.

Шлях до цього ще довгий, але вже чути голоси про поневолення в СССР не лише людини, але й народів. Ми не смієомо лякатися того, що перші це підносять ліві, навіть крайні ліві: троцькісти маоїсти й т. п. Сьогодні нам ще не час ставити на перше місце питання: що було б, коли б у Франції, чи в СССР прийшли до влади названі і неназвані групи крайніх лівих. Сьогодні нас повинно цікавити захитання престижу й внутрішнього ладу Московської імперії. А його ми повинні вітати, незалежно від того, хто до цього причиниться.

З цією думкою слід освоюватися. А далі й слід шукати способів це осягнути. Успіх цього завдання вимагає нового способу думання і — чи й не нових людей.

Тема окрема й незвичайно складна та небезпечна...

М. Л-ий

В ОБОРОНІ ЖЕБРАКІВ

Незалежна індійська газета „Таймс оф Індія", яка появляється в Ню Делі помістила статтю про індійських жебраків пера Дебашіш Мюкерджі. Подаємо в значному скороченні.

Два фальшиві поняття про жебраків треба би усунути відразу: перше, що жебраки не працюють, а друге, що люди не повинні давати їм милостині, бо, роблячи це, „заохочують" до жебрання.

Перше припущення, як про це сказав Джордж Орвел, основується на неправильному понятті, що таке „праця". „Робітник працює так, що махає мотикою. Фаховий бухгальтер працює так, що додає цифри. Жебрак працює так, що стоїть надворі в усяку погоду й набирається розширення жил, хронічного бронхіту і т. д. Це професія, як кожна інша".

Друге поняття впевняє, що ця справа є тільки наслідком одного з численних понять про милосердя, і що коли б люди перестали давати гроші жебракам, ці прохачі автоматично зникли б. Це правда, але як тоді розуміти твердження, що кожна людина має право жити? Чи те твердження значить тільки, що кожна людина має право бути охоронювана від убивства, чи може воно вміщає в собі також думку, що кожна людина має право бути охоронюваною від голодування?

„Більше як п'ятдесят відсотків з-поміж жебраків в Індії, — каже управитель дому жебраків, — це старі, немічні, покалічені люди. Багато з них викинули з їхніх хат їх рідні, які не могли (або не хотіли) утримувати їх. Деякі, як напр., прокажені, потребують негайної медичної допомоги. Професійних жебраків є мало".

Одначе ця справа залишається ускладненою. Роки недоїдання і безробіття можуть відібрати людині не тільки волю, але й здібність до напруженої праці. Звичайно чоловік, який іде до ліжка кожної ночі голоден, або з'їсть щось, що насправді не має ніякої поживної вартости — не може на старість залишитися енергійним. Все ж, так довго, поки має роботу, страх утрати її додає йому спромоги виконувати її задовільно. Та як тільки він є безробітний і не має надії, що буде її виконувати, то яка дивниця, що він іде жебрати?

Кожного міцного, середніх літ жебрака прозиваємо лінивим, безсоромним нероbою. Це тому дуже багато людей інстинктивно вірять, що бідні можуть зносити всякі невигоди і болі дуже легко, бо „вони звикли до того".

Ті, що є в кращому становищі, потребують поживнішої дієти, чистої спідньої білизни, покрівлі, що не пропускає дощу над їх головами, щоб вони добре функціонували. А жебраки, не звикли до вигідного життя, можуть обійтися без таких приємностей? Ця спірна теорія є важлива для збереження індійського незрівноваженого суспільства.

Цікаво поглянути на поведінку заможних людей, коли жебрак наблизиться до них. Найперше не звертають на нього уваги; коли ж він не перестає просити, спекуються його жестом руки, який каже: „Не важся забруднити мене", — і відходять.

„Одне моє інтерв'ю, — каже автор, — відбулося на сходах святині Магаляксмі в Бомбеї. Я бачив середніх літ жінку, як вона витягала з торби малі бохончики хліба й роздавала їх жебракам. Вмить уся площа ожила. Чоловіки, жінки й діти різного віку збіглися на місце, хапали хліб, билися, пхалися, штовхали один одного, щоб для себе здобути милостиню. Одна хлібина не потрапила до рук жебрака і упала на землю; її розтолочили сотні ніг. Вмить троє дітей кинулись на той розтолочений хліб, і дитина, якій вдалося підняти його, зараз стала його їсти.

Один старий худий чоловік, якому вдалося здобути хліб, усміхнувся до мене. „Як часто дістєся так?" — спитав я. „Майже щодня", — відповів він. Звався він Радж Сінх, а прибув із Делі. Має там братів. Спить на стежках коло Гаджі Алі, але найбільше часу проводить у цій святині.

„Чи ви не знаєте, жебрачення заборонене законом? Чи мали ви вже коли неприємності з поліцією?" „О так, тричі. Перший раз пересидів за це рік у в'язниці. Процедура ця відбувається так: час від часу деякі члени поліційного загону для поборювання жебрання забирають до в'язниці кількох жебраків, які не встигли скоро зникнути.

До 24 годин приводять його перед суд, де його допитує слідчий службовець. Його відсилають назад до вартівні, де він пересиджує яких два-три місяці, а за той час слідчий службовець досліджує його минувшину, інформується про нього в його рідних. Вкінці його приводять перед суддю і там западає ухвала відіслати його до одного з жебрацьких домів.

„Яку роботу ви там робили?" „Я працював на городі, що вирощує городину. Платили мені 60 центів місячно, але навіть це забирали від мене. З жебранини заробляю денно 1.20 до 1.50 доляра". „Чому не старастеся дістати якусь роботу?" „Цього ви не зрозумієте. Заки хтось дасть вам роботу, вимагає рекомендацій, себто свого роду забезпечення. Відкіля мені їх узяти. Коли ж довідається, що я був жебраком — усе пропало".

Інший розповів, що став жебракувати, як його пограбували з заощаджених 180 дол., ще інший після того, як у фабриці втратив руку і коли він зужив те невеличке відшкодування, яке йому признали. Автор бачив інших жебраків, яких не хотів випитувати: жебраків, які показували свої страшні роз'ятрені рани, спотворені члени тіла, із шкірними хворобами, смутніше було глянути на тих, які малювали на хіднику гарні портрети релігійних і мітологічних фігур кусниками кольорової крейди.

Автор питався управителя центральної приймомної установи жебраків, яку роботу роблять жебраки, що переходять через його установу. Займаються кравецтвом, роблять бамбусові вироби, ткуть, перуть, роблять мітли, працюють на ріллі, на курячих фармах, займаються столярством. „Я чув, що плату, яку ті люди одержують, їм забирають". „Ви помиляєтеся. Їм не платять ніяких грошей. Їм дають стипендію 60 центів місячно. Для тих, що були вдруге арештовані — 40 центів.

Кожний жебрак має окремий банковий рахунок, на який його заохочують складати гроші. Кожний має право взяти зі свого рахунку 50 центів місячно". „А як мається справа з речами, які жебраки виробляють? Продають їх з прибутком? Як використовується гроші?" „Жебраки не є кваліфіковані робітники. Маємо відділи, в яких учать платні інструктори, вони вчать їх виконувати всякі роботи. Часто їхні вироби не є зразкові й не надаються для продажу. Ті речі передаємо, напр., шпиталям. Нема таких грошових трансакцій, якщо є деякий зарібок, то дуже маленький".

У притулку кожний жебрак дістає чотири пари збрання на рік, рушник, простирало і коц. Їсти дістають тричі вдень, що ніколи не змінюється: канджі (заправлена рідка зупа) рано по полудні: риж, чапатіс (паляниця з прісного тіста) і даль (сушений горох); на вечерю: чапатіс, даль і городина. Це звичайний жебрацький харч. Ті, що є під лікарською опікою, дістають м'ясо, молоко і т. д. Є тож деякі розвагові засоби для чоловіків, як, напр., радіо, більярдові столи і м'ячі для волейболу. Жінки мають вдоволятися маленьким радіоапаратом. В згаданому вище приймальному осередку є всього 20 туалет для 750 осіб. Службовцям платять погано, а працюють вони тяжко. Вкінці автор спитав управителя, чи уряд старається дати жебракові якусь роботу, якщо він скінчив свій визначений йому реченець в осередку. Управитель відповів, що ні. Що ж робиться, щоб він знову не почав жебракувати? Нічого. Нема такого застереження в законі, що торкається жебракування. Тут могла б допомогти тільки зорганізована добродійна програма.

Президент вимагає додаткових фондів на закордонну допомогу

Вашінґтон. — У четвер, 30 жовтня, президент Джералд Форд звернувся до Конґресу, щоб схвалив додаткових 4.7 більйона долярів на закордонну допомогу в поточному фіскальному році. Більшість із цих фондів мали б бути призначені для країн Близького Сходу, зокрема для Ізраїля, у формі військової допомоги. Конґрес вже раніше почав розглядати законопроєкт, який на економічні та гуманітарні цілі пропонує призначити 1.5 більйона долярів. Уряд президента Форда також плянує призначити велику суму для міжнародних допомогових організацій та рівнож дати допомогу в харчах для різних країн світу. Таким чином закордонна допомога ЗСА протягом поточного фіскального року, який кінчається 30-го червня 1976-го року, виносила б коло 8 більйонів долярів. Коментатори думають, що в Конґресі ці пропозиції Білого Дому натраплять на опозицію з уваги на дуже високі суми, а також тому, що президент Форд кілька днів тому заявив, що накладе „вето" на будь-який законопроєкт, який пропонував би призначити федеральні фонди на допомогу містові Ню Йорк, яке находиться у фінансовій кризі.

Наукова конференція УВАН

II.

Під сучасну пору д-р Андрій Зварун досліджує коррозійні властивості індустрійної води в лябораторії Бентс у Пенсильванії. Він має за собою кільканадцять наукових публікацій і бере активну участь у міжнародних наукових конґресах. На останньому міжнародному конґресі мікробіологів, д-р Андрій Зварун і д-р Христя Спольська клопоталися про полегшення долі мікробіолога Ніни Строкатої. У своїй доповіді „Радіоактивне мічення бактерій" д-р Зварун описав метаболічні процеси, які проходять, коли мікроорганізми перетворюють поживку мічену радіоактивним вуглецем (Карбон-14) у мічений газ CO2. Він з'ясував, як апарат Бактек спостерігає присутність радіоактивного газу і таким способом повідомляє про присутність бактерій.

Третьою на сесії „Клітина" — була доповідь д-ра Олега Третяка на тему „Основи електромагнетичного зображення в медицині". Свою докторську працю на тему оптимальної передачі зображень, захистив О. Третяк приблизно 10 років тому в Массачусетському технологічному інституті маючи тоді всього 24 роки. Під сучасну пору д-р Третяк є надзвичайним професором електричної інженерії при Дрексельському університеті у Філядельфії. Його спеціяльність це формування, аналіза і передача зображень з приміненням у медицині. З цієї ділянки, і з ділянки кібернетики, д-р Третяк має низку значних публікацій. У своїй доповіді д-р Третяк дав перегляд електромагнетичного спектру і вказав, яке приміщення знаходять різні його частини для зображень в медицині. Зокрема зупинився він на термографії і на пристосуванню компюторів для відтворення поперечних зображень людського мозку. Пристосування лічильників і компюторів до рентґенографії викликало революційну зміну, головно у невrouteрадіології. Доповідь д-ра Третяка була тимбільш авторитетною, бо він є спеціялістом у виготовленню алгоритмів для приміщення компюторів у рентґенографії.

Третьою сесією „Людина" проводив д-р Олекса Біланюк, професор фізики із Свартмор коледжу. Сесія складалася з двох доповідей. Першим говорив інж. Тит Геврик, архітект плянування Пенсильвенійського університету у Філядельфії. Інж. Геврик закінчив архітектуру у Пратському інституті в Ню Йорку 1966 р. Післядипломові студії він продовжував у ділянці містобудування. З цеї ділянки він має ступінь мастера. Свої досліди інж. Геврик зосереджує над ідеологічно мотивованими архітектурами плянами і змінами в містах Совєтського Союзу. В своїй лекції „Архітектура Києва 1930-их років" інж. Геврик показав слухачам низку рідкісних діяпозитивів із повалених у Києві в 30-тих роках незаступних пам'яток українського мазепинського барокко. Рівнож висвітлював він діяпозитиви із не завжди вдалих будинків, що їх споруджено на місцях зруйнованих пам'яток. Хоча доповідь інж. Геврика була суто фахова і ділова, вона викликала глибоке зворушення у слухачів.

Конференція закінчилася доповіддю „Структура наукового пізнання" д-ра Євгена Лащика. Свій докторат із філософії здобув Є Лащик у 1970-му році у Пенсильвенійському університеті. Від 1971 року викладає філософію на Ля Саль коледжі у Філядельфії, де він є надзвичайним професором. Д-р Лащик зосереджує свою наукову працю над питанням наукового пізнання. Із цієї ділянки він має за собою ряд виступів на міжнародних філософічних конференціях і низку публікацій. У своїй доповіді д-р Лащик з'ясував свою оригінальну ідею про двоступінчастість розвитку наукових теорій. Рівночасно д-р Лащик запропонував два роди критерій надійности, для початкових („ембріонічних") теорій, і для заавансованих теорій. Після доповіді д-ра Лащика розвинулася надзвичайно цікава дискусія, в якій головно брали участь професори Тарас Гунчак і Володимир Петришин та прелеґент Є. Лащик. Дискутанти по-дружньому сперечали над ролею інтуїції та позараціонального творчого процесу у стислих раціональних науках. Жвава дискусія на цю тему продовжувалася довго після закриття конференції.

Конференція позначалася молодим віком науковців-доповідачів, та рівночасно їхнім глибоким фаховим знанням. Хоча в доповідях з'ясовувалося найновіші висліди наукових досліджень, доповіді були подані в формі доступній для широкого кола академічних слухачів. Доповідачі усі до одного користувалися доброю українською мовою і досконало володіли українською фаховою термінологією. За це належиться молодим прелеґентам щирий подив і неабияке признання. Під кожним оглядом, а головно із точки зору української мови, Наукова Конференція УВАН з 13-го вересня 1975 може стати прикладом для майбутніх українських наукових конференцій у ЗСА.

В.О.

(Кінець)

Пожертви на УВАН у ЗСА в 1975 році

Подаємо другий список жертводавців, що склали внески та пожертви для Української Вільної Академії Наук у ЗСА в 1974 році:

По 25.00 дол.: проф. Адамовіч, д-р Андрусяк Е., д-р Антонович Марко, Бакало Варвара, д-р Бакум Володимир, Баранік Андрій, проф. Біланюк Олекса, д-р Білінський Ярослав, д-р Бульбенко Юрій, д-р Винар Любомир, Волянська Людмила, Воронін Александер, Вороняк Александер, д-р Гвоздa Іван, Гносвий Іван, Галун-Блох Марія, Громницький Микола, д-р Гурський Яків, проф. Гордієнко Гавриїл, Ґелета Ярослав, Гудзовський Анатолій, проф. Завітневич Василь, проф. Зампа Іван, інж. Зеленський Андрій, Качур Віктор, Клепачевський Константин, д-р Коваль Лариса, д-р Коваль Роман, д-р Кордиш-Головко, проф. Костюк Григорій, д-р Костюк Теодор, інж. Крамаренко Петро, д-р Кушніренко Микола, Лімонченко Валентина, Луцк Анатолій, Ляшенко Микола, Марусяк Осип й Марія, д-р Мельник Лев, Назаркевич Іван, Несін Олена і д-р Михайло, Нечипорук С., Арх. Нольден Евген, д-р Омельченко Василь, Овчинник Марія, д-р Падох Ярослав, Пасічник Василь, Пашко Олександер, д-р Пашківська Ганна, Підстриган Леонід, д-р Прихотько Василь, д-р Прокоп Мирослав, проф. Ревуцький Валеріян, проф. Решетар Іван, Савдик Дарія, д-р Савітська Гелен, Савіцький Микола і Марія, „Самопоміч" Н.Й., „Самопоміч" Чікаго, „Самопоміч" Нюарк, д-р Самотулка Теодосій, о. протопр. Селепина Артем, інж. Семенина Володимир, д-р Смик Роман, д-р Соневицький Ігор, Ступка Михайло, Тарнавський Остап, Турчин Петро, Українська Православна Кредитова Спілка, Н.Й., Український Конґ. Комітет Лорейн, Фаріон Дм., д-р Федоренко Євген, Холодняк Іван, д-р Цимбалістий Богдан, д-р Чорний Степан, Шаблій М., Шиприкевич Володимир, д-р Школьник Олександер, проф. Шпорлюк Роман, д-р Шутка Антін, Ярема Петро, Яременко Аркадій.

— По 20.00 дол.: Артимишин Богдан, д-р Богданів Віталій, Бойко Володимир, інж. Бутко Іван, Вінич Віктор, Гірняк Йосип й Олімпія, Гриневич - Гувер Галина, Джус Іванна, Залевська Евгенія, Залізко Андрій, інж. Зеркаль Сава, Карпишин Павло, Кедровська Катерина, Коваль Олександер, Костик С., Лавріненко Юрій, Логин Юрій, Личик Іван, Луцька Світлана, Несенюк Іван, Пасічняк Володимир, Петренко Павло, проф. Погорілий Семен, Ратиш Іоанна, Стан Василь, Стовба Олександер, о. прот. Чумак Іван.

— По 15.00 дол.: Бондар Тимофій, Герчанівський Дмитро, Дерій Омелян, Івахненко Григорій, Капуста Федір, Корсун Федір, Коцбур Тарас, Нещадименко Алла, проф. Окіншевич Лев, Панчак Іван, д-р Плітас Зоя, д-р Томків Богдан, інж. Цимбал Ярослав.

— По 10.00 дол.: проф. Архімович Александер, Бабяк Оксана, Бачинський Юліян, Баюк Зенон, Бервицький Сергій, інж. Биковський Левко, Білоус Галина, Білинський Віталій, Бодарева Галина, Бульбенко Федір, д-р Вацик Микола, Воскобійник Оксана, д-р Вірщук Володимир, Гайда Михайло, Гак Анатолій, Галун - Блох Марія, Галів Миколa, Галущенко Іван, інж. Гладкий Орест, Гончаренко Іван, Гринішак М., Дешко Микола, Дніпровий Борис, о. Домашевич Юрій, інж. Дубрівний Павло, інж. Євсевський Сергій, професор Мирон Заклинський, Зінкевич Осип, Кей Людмила, д-р Кіндрат І., Клос Володимир, Кобрин Роман, проф. Косенко Константин, Костенко Петро, Костирко М., д-р Кумановський А., Коцур Ігор, Кулик Петро, Кулик Степан, Леляк Павло, Ліщинський Константин, проф. Лисогір Михайло, Линтвиненко Надія, Майстренко Левко, Макогін Омелян, професор Мартос Борис, Мацик Зінаїда, д-р Мегик Лев, інж. Мілянич Атанас, проф. Москаленко Андрій, Надрага Василь, д-р Наклович А., Назаревич Лео, Назаренко Михайло, Нестеренко Панас, інж. Нешта Митрофан, Ніколенко Дмитро, д-р Новосівський Іван, Олесницький Остап, Олійник Володимир, Омельський Олександер, Орел Ганна, Павленко Іван, Павлишин Юліян, Папара Леонід, Тащук Андрій, проф. Перхорович Юрій і Ольга, Петренко Роман, Пінковський Нестор, проф. Подруцький Никита, д-р Процьків Антон, д-р Приходько Татіяна, Саленко Всеволод, Сарaнча Віктор, Сім'яник Сергій, Сімянців Валентин, професор Степаненко Микола, о. Ткачук Іван, УКК Камден, Худяк А., Цимбал Лаврентій, Чайківський М., Чалишев Семен, Чиж Юзефіна, Шевченко Олексій, Шевченко Ігор, Щуль Роза, Яремко Еміль, Юревич Теодор, Юрченко Валентина.

— По 5.00 дол.: Брикович Теодосія, Головинська Марія, Забіяка Валентин Керницький Іван, Козак Богдан, Колісниченко Оксана, Кученко Микола, Маланюк Мирон, Мірошніченко Аделя, Небожинський Сергій, Новохатько Микола і Ніна, Олесюк Тиміш, Омесцінський Омелян, Орендаренко Григорій Павлюк Орест, арх. Полачевський Петро, Паньків Павло, Слонімський Іван, Соснович Левко, Таран Олекса, Турянська Катерина.

— По 3.00 дол.: Попель Степан, Чорна Стефанія.

Управа Української Вільної Академії Наук у ЗСА й Управа Фундації її, сердечно дякує всім жертводавцям, що відгукнулись на прохання Академії і своїми внесками та пожертвами допомогли провадити науково - видавничу працю, тримати в належному стані власний будинок, видати кілька цінних наукових видань та приготовити до друку цінні праці, що очікують аж поки українське суспільство підтримає, щоб ці видання побачили світ, утримує і впорядковує цінні наукові архівні матеріяли, яких є понад 200.000, та бібліотеку, що має понад 50,000 книжок з українistики. Матеріялами Музею-Архіву та Бібліотекою користуються докторанти, вчені українські, американські та з різних країн світу. Кріпімо і бережімо свої українські наукові установи, зберігаймо цінні наукові матеріяли в українських руках.

Саме тепер в 1975 - 1976 рр. (від 15-го квітня 1950 року по 15 квітня 1976 р.) — Академія відзначатиме 25-річний Ювілей Діяльности Академії. Створімо неподільний фонд в Академії, щоб забезпечити діяльність її. Всі пожертви на Академію користаються податковими пільгами (Текс Екземпт).

Сподіваємось і віримо, що українські організації та українське громадянство далі щиро і щедро підтримає діяльність Української Вільної Академії Наук у ЗСА.

Управа УВАН і Управа Фундації УВАН у ЗСА.

Українська православна церква у Феніксі

Українська св. Покровська православна церква у Феніксі, Арізона, понад 15 років приміщувалась у малім дерев'янім домі, в якім для самої церкви використувалась одна кімната для 30 присутніх і малим вівтарем, а для інших цілей були дальші дві кімнати з кухнею.

Ясно, що такий стан не міг задовольнити всіх потреб, навіть малої православної громади, зв'язаних з парафіяльним життям. Тому парафіяльні уряди старались всілякими способами в першу чергу придбати фонди для будови нового приміщення для церкви. І протягом тих 15-ти років, а особливо дякуючи дбайливості в останніх роках фінансового референта парафії Миколи Бурди та з допомогою жертвенних парафіян ,створено відповідний будівельний фонд, який дав можність зреалізувати будову нового вигідного приміщення для церкви.

Дякуючи теж жертвенності деяких парафіян, закуплено вільну будівельну площу тієї самої величини як і церковну, майже в сусідстві, відділеною чужою будівельною площою, власник якої будучи настроєний проти нашої церкви, поставив дуже високу ціну за свою власність, що перекреслювало набуття тієї площі.

Таким чином маєтковий стан парафії відповідно зріс і це дало початок тому, що минулого 1974-го р. парафіяльний уряд, беручи до уваги евентуальну продаж церковного будинку і будівельних площ, приступив до підшукання іншої посілости, де можна було б побудувати відповідний для свого призначення церковний будинок, тобто для самої церкви, школи, залі для прийнять. Проте, пошукування відповідно дешевої посілости в добрім і догіднім районі не дали бажаного висліду.

Рівночасно загальні збори парафіян вирішили, що сама церква має лишитись на старім місці при відповідній перебудові зі збільшенням самого церковного будинку, а для дальшої розбудови треба використати новонабуту будівельну площу, як також старатись таки набути середню (чужу) площу, що дало б можливість ширшої будови.

Виконуючи волю загальних зборів, того ж самого 1974-го р. парафіяльний уряд під головуванням енергійного голови інж. Володимира Чопівського приступив до будови нового церковного будинку.

Приймаючи до уваги вимоги міста Феніксу, новий будинок тепер стоїть на східнім розі площі при схрещенню вулиць, а на місці старого будинку, який знесено, має бути площа до паркування авт.

Цей новий церковний будинок поставлено згідно зі засадничим проєктом інж. М. Ф. Чопівського, який то проєкт розробив місцевий інж. Антоні Шван, з одночасним здобуттям відповідного дозволу на будову від міського уряду Феніксу. Інж. А. Шван поставився дуже прихильно до справи будови, не взявши за свої труди належного гонорару, навіть в часі будови приїздив і давав свої технічні вказівки. Він також подарував для церкви відповідні церковні лавки з підколінниками і тому парафіяльний уряд вирішив вручити інж. А. Швановi відповідний подарунок, що й одобрено на загальних зборах парафії, з відповідною подякою і признанням за його прихильне становище.

Хоча новий церковний будинок в зв'язку з порівнюючо малими розмірами будівельної площі невеликий, однак для потреб парафії цілком вистачальний, бо матиме 60 сидячих місць, а при застосуванню рухомої стіни між церковною і для прийнять залями може мати 100-120 сидячих місць при відповіднім збільшенням вівтарі, захристії, з відповідним притвором і широкою вигідною папертю, до того має внутрішню висоту в 12 футів, що дає багато повітря і є акустичний.

Цей модерний церковний будинок мурований з червоної паленої цегли на 2-футовім підмурівку, при чім на фронті має 20-ти футову арку, в якій має бути велика 12-ти футова ікона Покрови Божої Матері, і цю ікону має малювати місцевий мистець-маляр майор Констянтин Тржепель-Елліс, який уже перед тим дуже гарно прикрасив і оздобив в церкві новий іконостас.

Наші парафіяни, не жаліючи своїх трудів,поза грошовими пожертвами, стараються прикрасити церкву, що дало підставу одному з парафіян Р. Сапонові висловитись, що перебування в цім новім церковнім приміщенню спонукує до релігійного настрою, як також висловив свої признання парафіяльному урядові за труди при будові церкви.

Цілий будинок є відповідно охолоджуваний, а в зимових місяцях — огріваний. Парафіяльний уряд спромігся всю будову достосувати до свого бюджету тільки при малій кількатисячній позиції, розприділюючи частини будови поміж окремих підприємців, що солідно виконали призначені їм роботи, зокрема будівельний контрактор О. Білоус — мулярські, бетонові, водотягові і дерев'яні роботи за порівнюючи дешеве винагородження та інж. І. Кривий за впровадження системи охолоджування-огрівання. Підлога в будинку вистелена грубим килимом темно-червоного кольору. Таким чином закінчено майже першу частину розбудови парафії. Залишається оздоблення іконами церковних стін тощо, а найголовніше побудова рекреаційної залі, приміщення для школи, потрібних тут в Феніксі. А для цього парафія має лише одну будівельну площу, треба набути другу і доведеться збирати відповідні фонди.

Тому звертаємось до людей доброї волі прийти з відповідною допомогою у формі грошових пожертв, які просимо пересилати на парафіяльне конто в Selfreliance Federal Credit Union — 2351 W. Chicago Ave., Chicago, Ill. 60622, або безпосередньо до: Ukr. Ort. Church, 1102 N. 10th St., Phoenix, Az. 85006.

Не треба забувати, того, що Фенікс із своїми кліматичними умовинами є найбільш підходячим містом для тих, хто має артретизм, набутий чи то в північно-східніх стейтах Америки, чи в Канаді. Окрім цього умовини життя у Феніксі є добрі для тих, хто переходить на пенсію і хоче мати спокійніше життя у великих метрополіях, а тут знайдеться для них відповідна своя церква і відповідне місце для громадського життя.

Парафія буде рада й малим „вдовиним лепта", тільки збірними силами можна осягнути ціль, яку ставиться перед собою.

М. О-вич

Український Літературно Мистецький Клюб Ню Йорк 149-2 ав.

Ню Йорк.—З Літературно-Мистецького Клюбу повідомляють, що в приміщенні цього Клюбу в п'ятницю, 7-го листопада ц. р. о год. 7:30 вечора, відбудеться вечір, присвячений пам'яті Михайла Сосновського. В програмі: Вступне слово — Іван Кедрин; Слово про публіциста — Людмила Волянська; Зразки творчости — Василь Тершаковець; Роля Покійного в ТУСМ — Василь Калинович. У музичній частині програми — Таїса Богданська, ,фортепіяно.

З'їзд колишніх учнів української гімназії Травнштайну-Діллінґену

Клівленд, Огайо. — У днях 20 і 21-го вересня ц. р., тут відбувся 30-літній Ювилейний з'їзд учнів, професорів і приятелів української гімназії у Травнштайні і Діллінґені над Дунаєм, у Баварії, Німеччина. Цей з'їзд відбувся в 30-ту річницю від часу заснування цієї гімназії, що була першою українською середньою школою в Німеччині після Другої світової війни.

Приблизно 100 осіб взяло участь у цьому з'їзді, який пройшов у незвичайно милій і товариській атмосфері, а це в великій мірі завдяки старанній підготові Організаційного комітету та інших осіб, а головно місцевого господаря з'їду інж. Романа Полатайка. Участь в з'їзді взяли колишні учні, п'ятьох матуральних випусків і інші учні нижчих кляс, як теж професори. У гарно прикрашеній залі світлинами зі шкільного життя, матуральними, таборовими світлинами, пластовими, спортовими та ін. Декорацію залі заняв д-р Богдан Максимюк, за що йому належиться велике признання.

Голова Організаційного комітету, мґр Теодор Царик відкрив з'їд та привітав присутніх. Після звітування Організаційного комітету, відбулась загальна сесія з'їзду на якій рішено, між іншими справами, видати наукові праці з української історії — княжої доби, — колишнього директора гімназії бл. п. проф. Михайла В. Ждана по можності якнайскоріше. На цю ціль спонтанно, ще без збіркової кампанії, вплинуло вже понад 1.500.00 дол. Рішено відбути наступний з'їзд непізніше як за три роки. Постановлено теж видати пропам'ятний збірник присвячений 30-річчю заснування української гімназії у Травнштайні — Діллінґені. Обрано Комітет видання історичних праць пок. проф. Михайла Б. Ждана в такому складі: проф. інж. Юра Яремкевич — почесний голова, Теодор Царик — голова, Роман Полатайко — секретар — скарбник, Лука Костелина і Марія Яремкевич -Ходновська — члени. Також обрано Організаційний комітет для підготови і переведення наступного з'їду.

З'їзд, на внесення Романа Полатайка, одноголосно виніс рішення вітати наших церковних Владик, а саме; Голову ПУКЦеркви Патріярха Йосифа І., і Митрополита УПЦеркви Мстислава. Також з'їзд вітає всіх наших професорів української гімназії Травнштайну — Діллінґену.

У суботу ввечері відбувся товариський бенкет і баль. Програму Бенкету відкрив голова Організаційного комітету Теодор Царик з Вашінґтону, який після вступного слова й молитви представив товстмастра мґра Луку Костелину, передаючи йому дальше ведення вечора.

Мовчанкою вшановано пам'ять померлих професорів та учнів.

Проф. д-р Богдан Максимюк з Корвалісу, Ореґон у доповіді подав нарис історії, зорганізування й успішної діяльности гімназії в Травнштайні. Подібне слово-спогад відчитав інж. Іван Чопик з Палмеру, Масс., який поділився кількома цікавими епізодами з бурсацького життя, як теж гімназійного — у Травнштайні й Діллінґені, а зокрема з історії гімназії в Діллінґені. Проф. Б. Д. Чопик відчитав свій вірш про спільне гімназійне життя в Травнштайні.

У мистецькій частині виступив вокальний ансамбль „Пісня", діяльний при 29-му Від. СУА в Чікаґо, та в якому співають дві наші товаришки зі шкільної лавки, а це Вірця Еліяшевська-Джулинська і Наталія Шевченко-Масник та Галина Грущецька, а при фортепіяні акомпанювала Окс. Ришкевич. Мистецьке виконання пісень чарувало всіх присутніх, за що виконавців нагороджувано довготривалими рясними оплесками.

Найбільшою атракцією з'їзду була участь на бенкеті та щире слово любленого всіма учнями, нашого проф. інж. Юри Яремкевича, незвичайно талановитого, улюбленого педагога на протязі 49 літ. Присутні привітали його повстанням з місць, гучними оплесками, як теж відспіванням многоліття. Проф. Юра Яремкевич згадав про передчасну смерть бл. п. проф. Михайла Ждана, підкреслюючи, що він був видатним істориком і своїми науковими статтями боронив історичну правду України, яку тепер фальшує большевицька Москва. Тим самим із смертю проф. Ждана українська громада понесла велику втрату. Інж. Богдан Федасюк по-мистецькому прочитав вірш проф. Ю. Яремкевича (псевдонім —Яким Вечер) — присвячений абітурієнтам з Травнштайну.

Від місцевого Відділу УККА з'їзд привітав мґр Василь Ліщинецький, який висловив вдоволення, що в Клівленді частіше відбуваються такі культурні імпрези як цей з'їзд, ствердивши, що на цьому з'їзді є чимало учасників, активних працівників в українському суспільстві. ств.

Бенкет закінчено традиційною академічною піснею „Ґаудеамус іґітур".

Після бенкету відбувся баль, до танців грала українська оркестра. І довго поза північ велись цікаві товариські розмови поміж товаришами й товаришками зі шкільної лавки; багато з них не бачились понад 25 років. Розмовам і радости зустрічі не було кінця.

У неділю вранці учасники з'їзду взяли участь у Богослуженнях, що на інтенцію учасників з'їзду і за померших відправив Службу Божу о. декан Ярослав Сірко, парох української католицької церкви св. Йосафата в Пармі, Огайо. Отець Ярослав Сірко, як колишній мешканець табору в Діллінґені у проповіді підкреслив великі заслуги наших професорів, що серед таких невідрадних умовин дали змогу нашій молоді отримати середню освіту.

О год. 2-ій по полудні на могилах наших незабутніх професорів, бл. о. проф. Володимира Павлусевича і проф. дир. Михайла Б. Ждана, відправлено панахиди, що їх відслужив о. декан Ярослав Сірко. На обидві могили покладено квіти, над могилою проф. Володимира Павлусевича від учнів промовляв Іван Павлик з Чікаго, а над свіжою могилою проф. Михайла Ждана промовляв Іван Чопик з Массачусетс.

Із приводу цього з'їзду за редакцією мґра Луки Костелини з Чікаґо появилась одноднівка „Сервус", в якій подано коротку історію зорганізування і праці нашої гімназії, поіменний список абітурієнтів 5-ох випусків, яких було 80 та знімки бл. п. дир. Михайла Ждана з його життєписом, як теж список усіх професорів.

З'їзд відбувся на високому культурному рівні, в товариській, милій атмосфері, та мав наскрізь діловий і академічний характер. Усі прощались зі сльозами радости на очах, з надією наступної зустрічі у близькому майбутньому.

Теодор Царик

Замість квітів на свіжу могилу нашого Шваґра

проф. біол. БОГДАНА ЗАПЛІТНОГО

в ЧІКАҐО, Ілл.

складаємо —

25.00 дол. на Фонд Катедри Українознавства в Гарварді і

25.00 дол. на стипендійний фонд СУА, Бразилійцям.

Д-р Теодозій і Ірена СЕНЬКІВСЬКІ

В світлу пам'ять щирого Приятеля

Ярослава Потічного

замість квітів на могилу

жертвуємо 25.00 долярів

на Фонд Українських Студій

в Гарвардському Університеті.

Богдан і Марія РОБАКИ з Дітьми

Студентський Клюб у Темпл університеті в Філядельфії

На своїх других сходинах у новому академічному році, Український Клюб у Темпл університеті обрав управу та заплянував діяльність. До управи увійшли: Сергій Ковальчук, другий рік бизнесового права — голова, Микола Лівчак, третій рік економіки — заступник, Уляна Береза, третій рік антропології — секретар, Уляна Кулиняк, четвертий рік журналістики — зв'язки. Додаткові функції в управі обняли О. Лупань З. Бойчук, Д. Дибик М. Бандера, М. Манек, Ю. Мацьків, Т. Пенкальський, М. Кий, І. Мірчук, Г. Стадниченко та І. Білинський.

Тому, що Філядельфія — це один з найбільших скупчень українців у ЗСА, у цьому великому стейтовому університеті нараховують понад сто наших студентів і сімох професорів. Цей Клюб засновано тому 22 роки і останніми роками його діяльність пожвавилась. У Філядельфії подібні клюби існують на університетах Ля Саль Віллянова, Пенсильвенійському та в дівочій колегії Манор Джуніор коледжі. Крім того Українська Студентська Громада веде загально - об'єднуючу діяльність. Потенціял цих студентських організацій великий, а в інтересі наших поселень є дати їм конкретну підмогу.

Клюб у Темпл університеті заплянував товариську та академічну діяльність. Уже 28-го жовтня він взяв участь у міжнародному „Фестивалі страв", щоб роздобути фонди. За прикладом інших, будуть продовжуватись заходи ввести кредитовані українознавчі курси. Нема сумніву, що успіх у того роду проєктах вимагає заінтересування самих студентів.

Н. Н.

Вісті Провінційної Ради КУК Альберти

5-го червня відбулася зустріч з міністром Культури Горстом А. Шмидом. Участь взяли мін. Ю. Козяк, посли А. Батюк, М. Кушнір і делеґовані Провінційною Радою КУК — о. д-р М. Сопуляк, посол В. Дячук, д-р М. Сніґурович, Р. Осташевський, адв. В. Підручний й інж. М. Бойко. Продискутовано проблеми зорганізованого життя українців — мешканців Альберти.

5-6 червня відбулася конвенція Історично-Архітектурного Т-ва Канади. Від Провінційної Ради КУК взяв участь мґр Ю. Стефаник.

17-го червня відбулися сходини Відділу КУК у Веґревіллі в справі відбуття „Українського Дня". Від Провінційної Ради КУК взяли участь мґр Ю. Стефаник й інж. М. Бойко.

20-го червня відбулися збори Відділу КУК у Летбриджі. Головою обрано адв. д-ра Романа Шолдру, секретарем Стефана Романюка. Від Провінційної Ради КУК вззяли участь інж. М. Бойко і студ. Б. Романюк.

27-го червня відбулося відкриття фестивалю у Веґревіллі. Почесними господарями були суддя П. Ґрещук і його дружина. Головними доповідачами були: міністер Багатокультурности при Федеральнім Уряді Дж. Мунро і міністер Культури при Провінційному Уряді Альберти Горст А. Шмид. Від міста Едмонтону привіт склав посадник В. Гавреляк. Від Провінційної Ради КУК були голова інж. М. Бойко і голова Культурної Комісії мґр Ю. Стефаник.

30-го червня відбувся „Український День" у Веґревіллі, зорганізований відділами КУК у Веґревіллі й Едмонтоні та Провінційною Радою Альберти КУК. Головним доповідачем був міністер освіти при Альбертському Уряді Ю. Козяк, якого представив голова Едмонтонського відділу КУК адв. В. Підручний. Привіт від КУК склав президент Централі адв. д-р Сергій Радчук, якого представив голова провінційного КУК інж. М. Бойко. Головним господарем був А. Ґордей, голова веґревільського Відділу КУК, який і відкрив святкування. Мистецьку частину програми перепроваджували Р. Осташевський і Б. Хомляк. У мистецькій частині вззяли участь мистецькі одиниці Едмонтону, Калґар, Ту Гіллс, Веґревіллу, Лойдмінсинтеру та інші.

14-го липня відбувся похорон бл. п. Семена Сисака, довголітнього члена управи Відділу КУК у Веґревіллі. Для вшанування і підкреслення його громадської праці, в похоронних відправах взяли участь голови Відділу КУК у Веґревіллі і Провінційної Ради КУК О. Ґордей та інж. М. Бойко, від БУК д-р Я. Онуферко.

25-го липня відбулося зібрання в Редвотері в справі організування Відділу КУК. Головою Відділу КУК обрано В. П. Мальованого, заступником голови В. Рожака, секретарем і касиром М. Сунака. Від КУК, Провінційної Ради Альберти, взяли участь д-р В. Гирак й інж. М. Бойко.

29-го липня відбулися сходини - наради етнічних груп в справі конференції 35-ох держав у Гельсінках. На ці сходини прибули представники балтійських народів, поляків, угорців й українців. Від Відділу КУК Едмонтону взяли участь: адв. І. Брода і П. Дацьків, від Провінційної Ради КУК мґр Ю. Стефаник й інж. М. Бойко. Рішено, силами молоді згаданих національностей, заманіфестувати під пам'ятником невідомого воїна 30 і 31 липня.

3-го серпня відбули поїздку до Востоку на відзначення 75-річчя українськеї католицької парохії та на 25-річчя служіння парохом цієї парохії о. Є. Дмитруком. Для нав'язання контактів і зорганізування відділу КУК у Лемонт й околиці вяли участь д-р С. Манастирський й інж. М. Бойко, який з цієї нагоди склав привіт і побажання від Провінційної Ради КУК.

6-го серпня відбулися сходини Українського Студентського Клюбу при УА, на який запрошено голову Провінційної Ради КУК. Управа Студентського Клюбу поінформувала його про свою організаційну працю, зокрема про відбуття свого конґресу в днях 27-го серпня до 1-го вересня б. р., їх проблемою були кошти конґресу. Тому Провінційна Рада КУК пожертвувала $300.00 на ці кошти, як теж звернулася з проханням до Провінційного Уряду в справі апробати внесеного Студентським Клюбом прохання про дотацію.

16-го серпня відвідав Равндгілл секретар Провінційної Ради КУК І. Хома. Під час парафіяльного празникового обіду склав привіт від КУК і заклик зорганізувати Відділ КУК у Кемровзі й околиці.

12-го серпня відбулися основуючі загальні збори Відділу КУК у Торґілді. Делеґатки ЛУКЖ, СУК і танцювального гуртка ввійшли до управи Відділу КУК, який очолили Богдан Татарин, як голова, Василь Косцельник, як заступник голови, Петро Волошук, як секретар, Дан Семенюк, як касир. Управа Відділу КУК у Торґілді рішила відбути „Український День" разом із фестивалем 26-го жовтня б. р.

28-го серпня відбулися сходини Програмово-Підручникової комісії при КУК. Свою працю перегляду підручників для кляс 4, 5, 6 і 7 комісія закінчила і рекомендації перешле до Централі КУК, а копію Пров. КУК. Від управи КУК взяв участь у сходинах секретар І. Хома.

29-го серпня відбулися спільні сходини відділів КУК Едмонтону, Калґар, Петбридж, Веґревілл, Торґілд, Редвотер, Провінційної Ради КУК й екзекутивного директора Централі КУК д-ра С. Яр. Кальби. Заступлені були усі Відділи КУК. По відчитанні протоколу з попереднього засідання Провінційної Ради КУК секретарем І. Хомою, який затверджено, слідували докладні звіти членів управи і голов комісій. Секретарський звіт склав І. Хома, касовий звіт Я. Цвікілевич, загальний звіт з пророблені праці інж. М. Бойко, Комісії Культури мґр Ю. Стефаник, Програмово-Підручникової комісії А. Бумбак, Імпрезової комісії — Р. Осташевський. По звітах змістовну промову виголосив д-р Яр Кальба, порушивши питання організування відділів КУК, збірки фонду на СКВУ і його діяльність та інші проблеми, зв'язані з діяльністю КУК, а зокрема довше зупинився над шкільним питанням, як англо-української кляси, українська мова в публічних і сепаратних школах і рідне шкільництво, включно з курсами українознавства. Розвинулася речева дискусія, в якій забирали слово учасники сходин. По сходинах відбулася вечірка у ресторані „Троянда", яку зорганізували голова Едмонтонського Відділу КУК адв. В. Підручний і касир Пров. КУК Я. Цвікілевич, під час якої представники згаданих відділів ближче познайомилися та обмінялися думками для посилення праці в організуванні українського життя в рамках Комітету Українців Канади.

30-го серпня відбулася нарада в Мондері у справі зорганізування Відділу КУК. В нарадах взяли участь о. ігумен Й. Іващишин, о. М. Ничка й о. Й. Кончак, від КУК д-р Я. Кальба, д-р С. Манастирський й інж. М. Бойко. Отці Василіяни дуже прихильно поставилися до зорганізування Відділу КУК в Мондері з доокличними місцевостями і підготують основуючі збори зараз по жнивах.

30-го серпня увечері відбулася зустріч управи Відділу КУК у Веґревіллі. Голова О. Ґордей представив екзек. директора С. Яр Кальбу, який в коротких словах згадав головні проблеми праці КУК під теперішню пору. 31-го серпня відбувся „День Українського Піонера" в Елк Айленд Парку, влаштований Т-вом Українських Піонерів Альберти під патронатом КУК, Провінційної Ради Альберти. Вступним словом відкрив свято голова Т-ва А. Хомляк. Головну доповідь виголосив інсп. І. Горецький, привіт і промову д-р Я. Кальба, якого представив інж. М. Бойко. Мистецьку частину виповнили хор „Дніпро", танцювальна група з Лемонту, як теж танцюристки з Веґревіллу. Програмою провадив Богдан Хомляк.

У місяці червні, липні і серпні б. р. вплатили на фонд СКВУ: по 25.00 дол. інж. Я. Іванусів, д-р В. Гирак, мґр Ю. Стефаник, д-р С. Манастирський, українська католицька парафія у Федорі: по 11.25 дол. укр. кат. парафія у Лемонт з черничими церквами; по 10.00 дол. Н. Благацький; по 5.00 дол. о. Є. Дмитрук. Національну вкладку вплатили: по 25.00 дол. мґр Ю. Стефаник, д-р С. Манастирський, інж. Я. Іванусів, по 10.00 дол. С. Стефанюк, М. Атаманчук, п-на Л. Бойко, В. Постойко, О. Прийма, о. А. Хомяк, д-р В. Гирак.

Проситься вплачувати свої національні вкладки до відділів КУК, або пересилати на адресу:

Ukrainian Canadian Committee, Alberta Provincial Council, 11315 - 111 Avenue, Edmonton, Alberta T5G OC8

Інж. М. Бойко

Клівлендська громада величаво відзначила 25-річчя смерти ген. Романа Шухевича

Соборна Панахида за спокій душі сл.п. ген. Романа Шухевича, якою започатковано святкування на пошану сл.п. Головного Командира УПА в Клівленді.

Клівленд, Огайо. — В неділю, 14-го вересня 1975 року відбулись тут святкування, що ними громада українського Клівленду вшанувала пам'ять Головного Командира УПА, ген. Романа Шухевича-Тараса Чупринки, які проходили в просторій авдиторії „Падуа Гай Скул" у Пармі, з участю біля 1.000 учасників.

Святкування почались о год. 5-ій по полудні Соборною Панахидою за спокій душі сл. п. Романа Шухевича, що її відправили отці душпастирі Української Православної й Української Помісної Католицької Церкви, як також група отців із Карпатської Церкви під проводом кол. секретаря Президента Карпатської України сл. п. о. Августина Волошина — о. д-р Себастіяна Сабола. Співав хор церкви Святої Покрови під проводом Зени Панчишин.

Безпосередньо після молитовної частини з участю десяти священиків, слідував Святковий Апель комбатанських і молодечих організацій Клівленду, а відтак хор „Дніпро" під диригентурою Євгена Садовського відспівав „Хорал" та упівську пісню „Тихий ліс". Святочну доповідь виголосив професор із Савт Оренджу, Сітон кола Чировський. Доповідач вказав на численні прикмети характеру ген. Шухевича, які сприяли розвиткові вродженого таланту стратега-полководця, який вперше в історії, в нечувано важких умовинах, зумів створити повну підпільну армію, її вдержати і вести бої на два, а то й три фронти, протягом довгих років, не маючи будь-якої допомоги зі зовні.

Незвичайно тепло прийняла публіка симпатичних гостей з Чікаґо — жінок вокальне тріо „Незабудьки" в складі: О. Савин, М. Костелини й В. Сурівки, під мистецьким керівництвом Марії Плешкевич, при фортепіяновому супроводі Наді Савин. Гостинний виступ „Незабудьок" включав низку повстанських і народних пісень та здобув велике признання слухачів.

Цінною точкою в програмі був виступ відомого скрипаля, композитора й диригента, проф. Ярополка Лавсовського, який виконав „Лярго" із сонати Гайдна та „Романцу" Бетговена, при фортепіяновому супроводі молодої талановитої піяністки Ольги Винницької. Група пластової й сумівської молоді, в складі: Галя Яцишин, Ірка Мудрак і Христя Сушко, виконала збірну рецитацію поеми Романа Завадовича „Слово про вірний ліс". Програму закінчив хор „Дніпро" бравурним виконанням двох пісень. Фортепіяновий супровід вела Галя Яцишин.

Національним гимном закінчено ці святкування, які випали справді вдало під кожним оглядом та були гідним вшануванням пам'яти леґендарного ген. Тараса Чупринки-Шухевича.

Святкування підготовляв Громадський комітет, складений з представників українських організацій та установ Клівленду, який діяв під патронатом Українських Злучених Організацій — Відділу УККА в Клівленді, а очолював його мґр Степан Воляник. Слід згадати тут теж дбайливе й естетичне виконання афішів і летючок в опрацюванні Миколи Кавки, яке причинилось до загального успіху цієї імпозантної імпрези.

(смб)

ТАРЗАН, Ч. 7390. Тубілець „літає"

„І насправді, коли я добрався до села Мбонґів, то побачив, що вони держали полоненого".

„В минулому я часто різними способами лякав членів того племени, так що вони почали вважати мене якимсь духом... Це піддало мені думку..."

„Раптом з гори впав аркан, обмотався довкруги одного із них і він «полетів» на вершки дерев!"